ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังต่อความผาสุกทางใจและคุณภาพชีวิต ของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย

มลฤดี เกษเพชร* พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่) สุปรีดา มั่นคง** Ph.D. (Gerontological Nursing) ยุพาพิน ศิรโพธิ์งาม*** D.S.N. (Adult Health Nursing)

> บทคัดย่อ: การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเสริมสร้างพลังสำหรับ ญาติผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย โดยใช้กรอบแนวคิดการเสริมสร้างพลังของมิลเลอร์ ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นญาติผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย ที่มารับการรักษาที่หน่วยผู้ป่วยนอกศัลยกรรม โรงพยาบาลรามาธิบดี ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2554-มีนาคม พ.ศ. 2555 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 28 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลองคือ โปรแกรมเสริมสร้างพลังในญาติผู้ดูแล ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของญาติผู้ดูแลและผู้ป่วย แบบวัดการรับรู้ความผาสุกทางใจ และ เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย เก็บรวบรวมข้อมูลก่อน และหลังเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างพลัง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติบรรยาย การทดสอบวิลคอกซัน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความผาสุก ทางใจหลังเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างพลังในญาติผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตโดยรวม หลังเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างพลังในญาติผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการ ส่งเสริมความผาสุกทางใจและคุณภาพชีวิตแก่ญาติผู้ดูแล และช่วยพัฒนาการบริการสุขภาพให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น

> คำสำคัญ: การเสริมสร้างพลัง ญาติผู้ดูแล ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย ความผาสุกทางใจ คุณภาพชีวิต

277

^{*}พยาบาลวิชาชีพ ฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

^{**}Corresponding author, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, E-mail: supreeda.mon@mahidol.ac.th

^{***}รองศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังต่อความผาสุกทางใจและคุณภาพชีวิตของญาติผู้ดูแลผู้ป่วย มะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย

Effects of an Empowerment-Based Program on Psychological Well-being and Quality of Life among Family Caregivers of Patients with Advanced Breast Cancer

Molrudee Kaspad* M.N.S. (Adult Nursing)
Supreeda Monkong** Ph.D. (Gerontological Nursing)
Yupapin Sirapo-ngam*** D.S.N. (Adult Health Nursing)

Abstract: This quasi-experimental research aimed to investigate the effects of an empowerment-based program on psychological well-being and quality of life among family caregivers of patients with advanced breast cancer. The conceptual framework was derived from the concept of sources of empowerment proposed by Miller and a review of literature. The subjects were 28 caregivers of patients with advanced breast cancer who sought treatment at the outpatient surgical unit at Ramathibodi Hospital between September 2011 and March 2012. Purposive sampling was used to recruit the sample. The research instruments composed of an empowerment-based program, and data collection instruments, including caregivers' and patients' demographic characteristics questionnaires, the psychological well-being scale, and the WHOQOL-BREF-THAI questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, Wilcoxon test, and t-test. The findings revealed that 1) the mean score of perceived psychological well-being of caregivers of patients with advanced breast cancer obtained after participating in the empowerment-based program was higher than that obtained before participating in the program with statistical significance, and 2) the mean score of overall quality of life of caregivers of patients with advanced breast cancer after participating in the empowerment-based program were higher than that obtained before participating in the program with statistical significance. The research findings can be utilized simultaneously to promote psychological well-being and quality of life of caregivers of patients with advanced breast cancer and to further develop and enhance the quality of healthcare services.

Keywords: Empowerment, Caregivers, Patients with advanced breast cancer, Psychological well-being, Quality of life

^{*}Professional Nurse, Nursing Service Department, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University; and Master Student, Master of Nursing Science Program (Adult Nursing), Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

^{**}Corresponding author, Assistant Professor, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University, E-mail: supreeda.mon@mahidol.ac.th

^{***}Associate Professor, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University